

Diputació de Lleida

Joel Jové Martí, com a portaveu del Grup Polític de la **Candidatura d'Unitat Popular – Poble Actiu** (CUP-PA), a l'empara del que disposa la legislació vigent i a petició de la plataforma **Salvem Salau**, sotmet a la consideració del Ple de la Diputació de Lleida corresponent al mes d'octubre de 2018 la següent:

MOCIÓ DE REBUIG A LES INVESTIGACIONS MINERES DEL PALLARS SOBIRÀ I PALLARS JUSSÀ

En les darreres setmanes han sortit a la llum fins a tres projectes d'investigacions mineres al Pirineu, dos d'ells localitzats a la comarca del Pallars Sobirà, concretament als municipis d'Alt Àneu i de Baix Pallars, i un tercer al Pallars Jussà, a la Vall Fosca.

Els projectes d'investigacions mineres tenen l'objectiu d'estudiar una determinada zona per valorar la viabilitat d'una futura extracció minera.

Les empreses promotores de les investigacions sol·liciten els permisos al Departament d'Empresa i Coneixement de la Generalitat de Catalunya localitzant en coordenades les quadrícules objectes d'estudi, segons estableix la Llei de Mines, de 21 de juliol de 1973, i el Reglament general per al règim de la mineria, aprovat pel Reial Decret 2857/1978, de 25 d'agost. L'expedient es tramita al Servei d'Investigació i Recursos Minerals.

Segons la Llei de Mines vigent del 1973, l'article 3 del Títol I classifica els jaciments minerals i altres recursos geològics en seccions, l'explotació de les quals requereix de la presentació d'una documentació específica:

- Recursos de la Secció A: recursos que tenen escàs valor econòmic i comercialització geogràficament restringida. També s'hi inclouen aquells que s'aprofiten per la obtenció de fragments de mida i forma adequades per la seva utilització directa en obres d'infraestructures, construcció i altres usos.
- Recursos de la Secció B: aigües minerals, aigües termals i estructures subterrànies.
- Recursos de la Secció C: recursos que no estan inclosos en les categories anteriors.
- Recursos de la Secció D: recursos energètics (gas, petroli, geotèrmic).

En el cas concret del Pallars els permisos d'investigació que s'han sol·licitat fan referència a recursos de la Secció C, pels quals la llei estableix un procediment d'informació pública i una sol·licitud, projecte d'explotació, projecte d'inversions i estudi econòmic.

El dret d'aprofitament d'aquest tipus de recursos s'atorga per l'òrgan competent mitjançant una concessió, que pot ser concessió directa d'explotació, quan el recurs sigui suficientment conegut i sigui viable el seu aprofitament; o mitjançant una concessió derivada d'un permís d'investigació que hagi demostrat l'existència d'un o més recursos de la secció C explotables. Aquesta última és la que pot arribar-se a materialitzar en els casos de la nostra comarca.

Els permisos d'investigació queden regulats pel Capítol III de la Llei de Mines.

El permís d'investigació concedeix al seu titular el dret a realitzar, dins del perímetre marcat i durant un termini determinat, els estudis i treballs encaminats a posar de manifest i definir un o varis recursos de la Secció C i que, un vegada definits, se li atorgui la concessió de l'explotació d'aquests.

S'estableix un termini pels permisos d'investigació segons els què sol·liciti el titular, que no podrà ser superior als 3 anys, encara que es pugui prorrogar a 3 anys més tenint en compte la solvència tècnica i econòmica que acrediti el titular, l'amplitud i característics dels treballs programats, el context geogràfic, geològic i metalogenètic del terreny, així com els treballs desenvolupats, les inversions realitzades, els resultats obtinguts i les garanties que continui oferint el peticionari.

El titular del permís ha de començar els treballs en el termini de 6 mesos i està obligat a mantenir l'activitat segons la intensitat programada en el projecte presentat.

En el cas que posteriorment a la fase d'investigació s'atorgui la concessió al titular, aquest tindria el termini d'un any per començar els treballs.

Les concessions mineres s'atorguen per un període de 30 anys, prorrogables per plaços iguals i fins arribar a un màxim de 90 anys.

Concretament els permisos d'investigació en marxa a dia d'avui són el de tungstè o wolframi i or al municipi d'Alt Àneu, el de cobalt i níquel al de Baix Pallars i un altre de cobalt i níquel a la Vall Fosca (municipi de la Torre de Capdella).

El projecte d'investigació d'Alt Àneu es centra en el wolframi (o tungstè), que és un mineral qualificat com a estratègic per la UE, tot i que també en el cobalt i l'or. L'empresa titular del permís l'anomena Projecte Aurenere i en el seu projecte apunta que es podria prorrogar 3 anys més, tal i com així ho permet la llei.

El 19/01/2017 es va publicar al DOGC l'anunci d'informació pública pel qual l'empresa NeoMetal Spania SL sol·licitava un permís d'investigació minera de tungstè al municipi d'Alt Àneu. Posteriorment, el BOE publicava en data 08/02/2017 el mateix anunci. Aquesta empresa té la seva homòloga francesa, Neo Metal France, que també ha sol·licitat els permisos corresponents per investigar a la regió occitana veïna de l'Arieja i que és hereva d'un gran passiu ambiental d'amiant.

Els permisos miners s'han de sol·licitar per empreses amb seu social al mateix país on es sol·liciten. Tanmateix, està prevista la compra del 75% de les accions del grup d'empreses privades NeoMetal (el grup que ha aconseguit els drets per a executar el permís d'investigació, a banda i banda del port de Salau, anomenats Projecte Aurenere –part catalana- i Projecte Couflens –part occitana) per part de l'empresa de capital australià Apollo Minerals Limited, dedicada bàsicament a l'exploració del tungstè. Segons aquesta operació, quan NeoMetal ha aconseguit les concessions dels permisos d'investigació, Apollo Minerals n'ha fet efectiva la compra pagant 150.000€ al grup NeoMetal, a banda dels 100.000€, pagats en efectiu i per avançat, prèvia sol·licitud dels permisos.

Ambdós permisos comprenen una superfície d'investigació de 55 km², incloent l'antiga mina occitana de Salau (que va ser explotada per a l'obtenció de tungstè entre el 1971 i el 1986) i dues zones de la capçalera de la Noguera Pallaresa, la zona de l'antiga mina de Bonabé (on s'hi havia explotat plom i zinc entre el 1965 i el 1995) i la zona de la pista dels Vinyals, en ple Parc Natural de l'Alt Pirineu, tal i com es va fer públic recentment.

La investigació a la part catalana es localitza a la capçalera de la Noguera Pallaresa, en una zona ambientalment molt sensible, que a banda de formar part del Parc Natural de l'Alt Pirineu, també és zona PEIN d'Alt Àneu, espai Xarxa Natura 2000 Alt Pallars, espai LIC (Lloc d'Importància Comunitària), ZEPA (Zona d'Especial Interès per a les Aus) i Reserva natural parcial de Noguera Pallaresa-Bonaigua, figures de protecció ambiental que tenen l'objectiu de preservar la zona per l'elevada qualitat i diversitat biològica i paisatgística.

A dia d'avui, l'empresa ja ha finalitzat el procés d'exploració (anàlisi de cartografia geològica, magnetometries i presa de mostres), que sembla que ha servit per descartar la zona de Bonabé, però vol iniciar les prospeccions a la zona catalana de Salau, encara que està pendent de l'Avaluació d'Impacte Ambiental per avaluar els potencials impactes que tindrien aquestes accions sobre el medi, tal com ho ha exigint el Departament de Territori i Sostenibilitat, pel tràmit simplificat.

Concretament, la intenció de la promotora és prospectar dues zones properes a la pista dels Vinyals, fent varis sondejos mecànics (perforacions del sòl) amb perforadores de fins a uns 150 m de profunditat i en diferents direccions, raó per la qual caldria transportar la maquinària a la zona i utilitzar les pistes existents d'ús restringit (només les poden utilitzar els ramaders i habitants de la zona).

Només en el cas que s'acabi considerant viable l'explotació del mineral, es podria passar a la fase d'explotació. Tot i així, la fase d'investigació ja comporta de facto certs riscos potencials pel medi natural, ja que per fer els sondatges i les calicates previstes caldrà augmentar l'amplada dels camins d'accés als punts d'estudi per tal de poder transportar les màquines dels sondatges. A més, per a realitzar els sondejos projectats, es requereix una gran quantitat d'aigua i l'aigua resultant en quedarà totalment contaminada. Aquests impactes, per moltes mesures correctores que s'adoptin, acabaran alterant el medi natural i l'estabilitat de la fauna de la zona.

A més, les quantitats de mineral que apunta que hi ha a la zona objecte d'estudi (de fins a 24,5 g/t d'or d'alta qualitat) segurament no són reals ja que sinó les antigues mines no haguessin hagut de tancar fa més de trenta anys per manca de rendibilitat econòmica.

El projecte d'investigació de Baix Pallars es situa concretament a la mina Solita de Peramea, on s'hi havia extret cobaltocalcita (encara que no es va utilitzar per treure'n el cobalt sinó com a bijuteria perquè el percentatge d'aquest metall és més aviat baix), i està centrat en el cobalt i el níquel, ambdós minerals també estratègics segons la UE.

El tercer projecte abasta superfície dels municipis de Baix Pallars i de la Torre de Capdella i està centrat també en el cobalt i el níquel.

Ambdós projectes es troben en ple Geoparc Mundial de la Conca de Tremp-Montsec, de recent reconeixement per part de la UNESCO (al Principat de Catalunya només n'hi ha dos), del qual els Consells Comarcals del Pallars Sobirà i del Pallars Jussà en forma part, juntament amb 19 ajuntaments més. Promoure i impulsar polítiques de desenvolupament local sostenibles i la protecció i conservació del

patrimoni del territori, són dos dels principals objectius del Geoparc que es contradiuen totalment amb el projectes d'investigacions mineres de la mina Solita i de la zona afectada de l Vall Fosca.

Tanmateix, aquest expedient est troba en una fase molt inicial i existeix actualment un litigi entre dues empreses pels drets d'investigació minera, que pel que hem pogut saber són empreses estrangeres.

Aquestes operacions mineres persegueixen l'objectiu d'explotar els nostres recursos naturals, sense revertir cap benefici al territori i deixant greus seqüeles al medi natural on es produeixin, a costa de que unes empreses multinacionals estrangeres acabin augmentant els seus beneficis econòmics amb pràctiques especulatives.

Per tot això proposem al Ple de la Diputació de Lleida l'adopció dels següents **ACORDS**:

1 - Manifestar la preocupació perquè una zona declarada Parc Natural i, per tant, protegida des del 2003 amb l'objectiu de salvaguardar el seu patrimoni natural, biològic, geològic, ecològic, paisatgístic i cultural, es vegi amenaçada per unes pràctiques mineres que afectaran el seu entorn privilegiat.

2 - Recordar que la investigació minera d'Alt Àneu se situa en una zona amb una elevada importància històrica, social i cultural on, cada any, s'hi fa un agermanament catalano-occità.

3 - Manifestar la preocupació per la contradicció que suposen aquestes pràctiques mineres en una zona inclosa al Geoparc de la Conca de Tremp-Montsec, com són els municipis de Baix Pallars i de la Torre de Capdella.

4 - Manifestar el rebuig a aquestes pràctiques mineres a les comarques del Pallars per les greus conseqüències que se'n derivaran, tant les que s'han iniciat com les que puguin sorgir properament.

5 – Demanar que els expedients d'aquestes investigacions segueixin el tràmit ordinari davant l'Oficina Territorial d'Acció i Avaluació Ambiental i no gaudeixin de procediment simplificat.

i 6– Comunicar aquests acords als Departaments d'Empresa i Coneixement i de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya, als grups polítics del Parlament de Catalunya, als consells comarcals del Pallars Sobirà i del Pallars Jussà i als ajuntaments d'Alt Àneu, Baix Pallars i Torre de Capdella i a l'EMD d'Isil i Alós

Joel Jové Martí

Portaveu del grup de la CUP-PA

Lleida, 21 de setembre de 2018